

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Samo 2 kroni

stane Slovenski Gospodar od 1. julija do konca leta.

Grozne številke.

Pračunili so, da se v Avstriji vsako leto zapije nad 1400 milijonov kron, več kakor se izda za šolstvo in vojaštvo skupaj. Stiranjati del tega ogromnega prispevka odpade na Slovence, ki zapijemo vsako leto nad 100 milijonov kron. Majhen narodič smo po številu med avstrijskimi narodi, ampak piti pa znamo. Če se primerja ogromna svota 100 milijonov s številom, koliko nas je, izgledamo kakor majhen paglavček, ki sedi pri mizi in ima pred seboj ogromen bokal pijače.

Morda kdo ne verjame, da vsako leto poženemo po grlu 100 milijonov kron? Žalibog, da je še hujše. Zvedeli smo po zanesljivi poti, koliko v slavni šnopsarski prestolnici, v Ptuj, stoji na dan samo ena šnopsarna. Čujte in strmite! Samo žganjarna H. porabi vsak mesec 24 tisoč litrov spirita, iz katerega napravi trikrat toliko žganja, torej 72 tisoč litrov. Ob navadnih dnevih stoji šnopsa za 400 do 800 K, ob sejmskih dnevih pa celo za 1400 do 2000 K. To so grozne številke. Vzamimo le povprečno na dan 600 kron, zneso to na leto 219.000 K, beri: dvesto in devetnajst tisoč kron. Ker so sejni v Ptuj pogosti, računimo na mesec vsaj eden sejmski dan in vzemimo le majhno svoto 1000 K, zneso to v 12 mesecih dvainajst tisoč kron, torej na leto nad dve sto in trideset tisoč kron! V desetih letih zleti torej iz Dravskega polja in Haloz blizu pol tretji milijon kron za šnops samo eni žganjarni v žep! Kje so pa še neštene druge žganjarne!

Pomislimo: 1. ta denar gre v žep zagrizenemu našemu nasprotniku, 2. iz žepov našega revnega kmečkega in delavskega ljudstva, 3. za stvar, ki nikomur niti toliko ne hasni, da bi se za nohet djalo, ampak nasprotno dela ta drago plačani šnops neizmerno škodo. Kdo naj prešteje solze, ki so pretekle vsled nesreč, ki jih je zakrivil prokleti šnops, kdo naj popiše gorje, ki je prišlo v naše hiše in družine vsled šnopsa, kdo naj preračuna stroške pri boleznih, ki jih je zakrivil šnops, kdo naj prešteje žrtve, ki so šle vsled šnopsa v rani grob, v norišnice in v ječe? Koliko se zgodi vsled žganjepitja umorov in tepežev, kri, ki jo je popila zemlja, kliče do nebes! Kje so čete krepkih mladeničev in deklet, katere je spravil šnops ob njihovo nedolžnost in jim podrl vso bodočnost! Kdo naj preceni škodo na izgubljenem času in delu, ki jo je napravil šnops! V resnici, človeku se lasje ježijo, ko premišljuje to... Če kje zidajo šolo ali popravljajo cerkev, ali delajo novo cesto, ali se pobira za kak drug dober namen, koliko je preklinjanja in zabavljanja zaradi plačil! A kaj je vse to proti ogromnim svotam, ki se jih leto za leto zmeče za strup — šnops! Pred blizu 10 leti je n. pr. naše „Zgodovinsko društvo“ izdalo načrt in poziv, če bi na Spodnjem Štajerskem povprečno 100 tisoč oseb na leto dalo po 10 vinarjev, bi to zneslo na leto 10 tisoč kron, ne všteti obresti, in s tem bi se v par letih napravil južnoštajerski narodni muzej, ki je sicer ponos vsakega naroda. Zastonj, ušesa so bila gluha, pač pa smo imeli v teh desetih letih več milijonov kron za ptujski šnops!

V resnici, zaslužimo si, da nam postavijo tisti, ki so pobasali ta denar, velikanski spomenik, ogromno piramido iz praznih sodov in steklenic popitega šnopsa, večjo, kakor so one egiptovskih faraonov. Potem pa tožimo na slabe čase in kakor berači moledujemo za podporo pri vladi ter se pritožujemo, da nam vlada ne da vseučilišča! S samim denarjem, ki ga izdamo za šnops, bi si bili lahko že v vsaki kronovini postavili svoje vseučilišče.

Kje je pa denar, ki ga damo leto za leto tujim pivovarjem, da o vinu niti ne govorimo. Pač krvavo nam je treba svete vojske proti najhujšemu narodnemu sovragu — žganjepitju!

Na Balkanu.

V teku enega tedna vse polno važnih dogodkov! Ministrski predsednik Pašič je preklekal svojo ostavko in ostane nadalje voditelj srbske politike. Mislilo se je,

da bo odslej Srbija bolj prijenljiva, toda temu ni tako. Srbija vstraja na svojem prejšnjem stališču, da se mora pogodba z Bolgarijo na korist Srbiji pregledati in popraviti. V skupščini, ki se je vršila v ponedeljek v Belgradu, je ministrski predsednik Pašič to stališče zopet z vso odločnostjo zastopal.

In zakaj je postala Srbija zopet tako neodjenljiva? Ob priliki Pašičeve ostavke se je vendar lahko računalo, da se Srbija polagoma umika. Stališče Rumunije je dalo Srbom nov pogum.

Rumunija je Bolgarom naznanila, da v slučaju vojske med Srbi in Bolgari ne bo ostala nepristranska, ampak bo s svojim vojaštvom prestopila bolgarsko mejo. To se pravi, napadla bo Bolgare za hrbotom. Da bi svojim besedam dala vso važnost in resnost, je odredila splošno mobilizacijo. In tako je sedaj tudi Rumunija v orožju.

Rumunija je postala sedaj naenkrat odkrita sovražnica Bolgarov. Kako to? Rumunija hoče še nekaj zemlje od Bolgarov, takozvano Dobručo. V zadnji vojski si ni upala nastopiti z oboroženo silo za to zahtevu, ker bi jo bila sicer Rusija napadla. Sedaj po sklepu turško-balkanske vojske pa so se razmere precej izpremenile. Rusija je delala Bolgariji vse mogoče ovire, posebno zaradi tolmačenja srbsko-bolgarske pogodbe, ker ji postaja Bolgarija premočna. Bolgarija je to videla in se je začela nagibati k Avstriji. Avstrija je zadnji čas odkrito podpirala težnje Bolgarov, kar je storila tem lažje, ker so v istini opravičene. Pri tem pa Avstrija tudi proti Srbiji ni kazala nobene sovražnosti, ampak je mnogo krepkeje nego Rusija, delala za mirno poravnavo, seveda na podlagi srbsko-bolgarske pogodbe.

A ker pa je Avstrija podpirala Bolgare, postala je Rumunija ljubosomna. In Rusija je porabila to razpoloženje, obetala Rumuniji povečanje zemlje, in Rumunija, ki je več kot 30 let stala zvesto ob naši strani, je zadnje dni odšla v tabor Rusije. Zda jo Rusija že izrablja proti Bolgarom. Grdo vlogo je pri teh dogodkih igrala zopet Nemčija. Ta se boji, da bi ne dobili na Balkanu večji vpliv, posebno pa je nemirna, ako se kaže, da bi mi mogli dobiti celo kaj novega ozemlja. Zato je tudi ona hujkala Rumunijo, naj nastopi proti Bolgarom, kajti tudi Nemčija želi, da postanejo Srbi močnejši in ne Bolgari. Računa namreč s tem, da bo med nami in Srbi vedno obstajala neka napetost, česar pa se pri Bolgarih ni bati, ker niso naši neposredni sosede.

Ker je Rumunija naenkrat presedlala, je bolgarsko stališče poslabšano, a srbsko ojačeno. Kljub temu vstrajajo Bolgari na svojem prejšnjem stališču, da se drži in izpolni sklenjena pogodba. Rusija se še vedno trudi s posredovanjem, toda samoumevno ji Bolgari ne zaupajo več mnogo. Zato tudi ni gotovo, ako bodo šli ministrski predsedniki balkanskih držav v Petrograd, da se tam podvržejo glede prepornih vprašanj razsodbi ruskega carja. Mogoče, da že prej izbruhne vojska.

Med bolgarskimi in srbsko-grškimi četami se vršijo vsak dan spopadi. Ali so to navadne malovažne praske, ali začetek resnega krvavega boja, pokazali bodo že prihodnji dnevi.

Srbija ne odneha.

V ponedeljkovi seji srbske skupščine je izjavil ministrski predsednik Pašič, da srbska vlada sprejme razsodišče ruskega carja, ako se srbsko-bolgarska pogodba njim na korist popravi. V zasebni seji staroradikalne stranke pa je Pašič izjavil, da so se dogodki zasukali tako, da bo Srbija najbrže pridržala vse ozemlje, ki ga je osvojila njena armada.

Tudi Bolgarija ne odneha.

Ministrski predsednik dr. Danev je izjavil, da Bolgarska pod nobenim pogojem ne izpremeni svojega stališča o bolgarsko-srbskem sporu. Rusija se še vedno trudi, da mirnim potom razvzolja spor. Baje predlaga sledeče: Srbija prizna pogodbo, Bolgarija pa dovoli Srbiji v Makedoniji regulacijo mej, oziroma izjavo ozemlja.

Rumunija rožlja s sabljo.

Zadnji petek, dne 27. junija, je nameraval srbski ministrski predsednik Pašič v srbski narodni skupščini (državnem zboru) podati izjavo, s katero bi povedal, da so postali Srbi neodjenljivi in ki bi naj bila merodajna za bodoči razvoj bolgarsko-srbskega spo-

ra. Vse je nestrpno in s pozornostjo čakalo na napovedano izjavo. Nenadoma pa se raznese vest, da Pašič ne bo podal dotične izjave, ker se je položaj izpremenil. Rumunija je namreč zapretila bolgarski vladi, da bo v slučaju, če napade Bolgarija Srbijo, z vso svojo armado prekorčila bolgarsko mejo. Rumunska vlada je spoznala, da je prišel pravi trenotek, da lahko zahteva od Bolgarije, da ji odstopi Bolgarija še en del ozemlja ob Donavi, pokrajino Dobručo, katero si Rumuni že dolga leta žele pridobiti. Rumunija je mobilizirala vso svojo armado, katera čaka na ugoden trenotek, da udari po Bolgarski. Na Rumunskem je ves tovarni promet po železnicah ustavljen, vsak izvoz blaga je prepovedan. Srbi so takoj spoznali, da je Bolgarija vsled tega nastopa Rumunije v škripcih in so svoje odjenljivo stališče opustili. Pašič je izjavil, da bo podal svojo izjavo v ponedeljek, dne 30. junija. Bolgari imajo sedaj izbirati: ali ugodijo Rumuniji in ji odstopijo zahtevano ozemlje ter se znebijo s tem nevarnega sovražnika za hrbotom in se zamorejo svobodno boriti proti Srbom in Grkom.

Boji med Bolgari in Srbi.

Zadnjič smo med najnovejšimi vestmi poročali, da je prišlo ob reki Zletovu dne 24. junija do krvave praske med Bolgari in Srbi. O teh bojih so prišla v svet različna poročila. Srbi so poročali, da so bili končno Bolgari hudo tepeni in so izgubili nad 600 mož ter so morali bežati. Bolgarsko poročilo pa, kateremu je pripisovati več verjetnosti, poroča o teh bojih sledeče: Zletovski kmetje so ustanovili svojo ustaško četo pod vodstvom vojvode Abazova, za kar so se hoteli srbski vojaki maščevati in so hoteli oskruniti žene in dekleta sorodnikov Abazovovih vojakov. Vsled tega barbarskega postopanja so napadli vstasi Srbe, da rešijo čast svojim rodbinam, na kar so odšli zopet v gore. To je bilo dne 24. p. m. Zjutraj naslednjega dne je prispel bataljon srbskih vojakov, da se maščuje za napad, a dva oddelka bolgarskih makedonskih prostovoljcev sta poglala Srbe v beg. Enako se je zgodilo tudi potem, ko so dobili Srbi ojačenje. Srbi so pustili na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih, dočim so imeli Bolgari le 2 ranjenca.

Boji pri Zletovu in okolici se zopet nadaljujejo. Dne 29. junija ob 2. uri zjutraj so napadli Bolgari srbske postojanke pri Stipu. Razvila se je huda artilerijska bitka. Bolgari so napredovali in so napadli srbske čete pri Retki, Bukri in Rogati. Isti dan popoldne so napadli Bolgari Srbe pri Valandovu. Poročila glede teh bojev se križajo. Srbi pravijo, da so začeli Bolgari boj, bolgarske vesti pa zopet trdijo, da so otvorili Srbi ogenj brez vojne napovedi.

Boji med Bolgari in Grki.

Med tem, ko pokajo puške na srbski in bolgarski strani in grome topovi bratomorno pesem, so se pričeli tudi boji med grškimi in bolgarskimi četami severno od Soluna v bližini Seresa. Pri Doiranu so se Grki in Bolgari dne 29. junija prvokrat spoprijeli. Do drugih bojev je prišlo severno od Elevere, kjer so ojačene grške čete otvorile hud ogenj na Bolgare. Vnela se je ljuta bitka. Bolgarske čete so bile vsled grškega napada iznenadene. Bolgarske predstraže so dobile ojačenje, na kar so Bolgari z vzklikom „Hurra!“ Grke napadli z bajoneti in jih vrgli iz Elevere, Grki so pa Elevero zažgali. Bolgari so zasledovali Grke do Kale Ciflika. Grški napad od strani Oštian-Hemaltos je bil še silnejši. Namen Grkov pri tem je bil, polastiti se železniške proge Seres-Drama. Bolgarski oddelki so bili ojačeni. O spopadih se poroča tudi iz drugih krajev. Bolgari so pri Eleverti zajeli celo grško stotnijo. Grške in srbske čete so se na črti Solun-Istip združile. Kljub temu so Bolgari dne 30. junija pri Gjevgeliju porazili združenega nasprotnika in so zasedli del železnice Solun-Skopje.

Politični ogled.

— Državni zbor. Poslanci Vseslovenske Ljudske Stranke so v državnem zboru v opoziciji torej nasprotniki vlade. Niso niti v večini, niti drugače podpirajo vlado. Izmed slovenskih poslancev se edino le zastopnik liberalnih Slovencev, dr. Ravnihar, nahaja v vladni večini, ki ima nalogo in dolžnost, podpirati vlado. Ako torej celjski liberalni listič javka, da seda-

nji državni zbor ni mnogo storil, potem zadene to očitje v prvi vrsti vladno večino, v kateri hlapčuejo tudi slovenski liberalci s svojim Ravniharjem. Nikjer na svetu namreč ni opozicija, ki je v manjšini, odgovorna za delo ali nedelo v javnih zastopih, ampak povsod le vladajoča večina. Smejati pa se moramo, ako se celjski listič baha, kako bi šlo v državnem zboru vse boljše, ako bi sedeli v njem še liberalni slovenski poslanci. Res, res, Roblek in Ježovnik sta imela nekdanj vodilno vlogo v državnem zboru in cela Avstrija je žalostna, da jih ni več med krmilarji države.

— **Gospodsk zbornica** državnega zbora je imela pretekli teden svoje seje. Pozvala je vlado, naj predloži načrt zakona za električne naprave. Delavski minister Čeh Trnka je obljubil, da se bo to kmalu zgodilo. Toda država se bo brigala pri tem bolj za možnost kakor za slabotne električne zgradbe. Zelo važno je bilo posvetovanje o preosnovi kazenskega prava. Poročal je o tem predmetu odlični katoliški mož in pravoslovec svetovnega imena, dvorni svetnik Lamaš. Naglašal je, da dosedanje kazensko pravo ni odgovarjalo potrebi časa. Preosnovo preveva duh milobe nasproti tistim, ki prvič greše, ki so bili izpusteni ali zapeljani, neizprosno strog pa je nasproti tistim, ki so bili že večkrat kaznovani in so hudodelci iz navede. S preosnovo se bo tudi omejil delokrog porotnih sodišč, ker se pri nas niso obnesla, kar dokazujejo posebno marsikateri neutemeljene obsodbe. Veliko pozornosti je vzbudila razprava o zunanji politiki, ki se je razvila ob priliki posvetovanja o začasnem proračunu. Ministrski predsednik grof Stürgkh je izjavil, da želi Avstrija vsem balkanskim državam ugoden razvoj. Govorniki pa so obsojali našo zunanjo politiko, ki je imela v zadnjem času mnogo neuspehov. — Grof Černin je povdarjal, da so zunanji neuspehi krive tudi notranje razmere. Narodni so med seboj sprti in zato ni enotnih ciljev. Knez Švarcenberg povdarja, da si naša država ne more pridobiti spoštovanja na Balkanu, dokler se ne bo z lastnimi Jugoslovani boljše ravnovalo. Ti visoki gospodje govorijo lepe besede, toda na njihove besede nihče nič ne da.

— **Nove vojaške zahteve Avstrije.** Vlada pripravlja baje, potrjeno to še ni, za jesen dve novi vojaški predlogi. Prvič bo zahtevala vlada povečanje števila rekrutov za 15.000 mož za skupno armado in 10.000 mož za obe deželni brambni, in sicer polagoma, tako, da bi l. 1917. znašalo število rekrutov 237.000 mož. Posebno se množi artilerija in se pred vsem zviša stalno stanje na južnih in severnih mejah. S tem se bodo povečali izdatki za 20–30 milijonov kron. — Mornariška predloga, ki pride pred delegacijo, pa zahteva 280.000.000 K. Ta denar se porabi za 3 velike bojne ladje (dreadnoughte), ki imajo nadomestiti zastarele ladje. Dve ladji se bosta začeli takoj graditi v Trstu.

— **Volilni boj na Goriškem.** Meseca julija se bodo vršile na Goriškem deželnozborske volitve, in sicer bodo prve dne 13. julija za splošno skupino. Kakor vse kaže, bo volilni boj nenavadno hud. Na slovenski strani je najmočnejša stranka S. L. S. Toda žal, da je S. L. S. v sedanjem volilnem boju razdeljena v staro in novo strujo. Stari struji načeljuje dr. Gregorčič, mladi pa zdravnik dr. Breclj. Ker pogajanja med obema strujama niso uspela, so postavili obojni vsak svoje kandidate. Kandidati stare struje so sledeči: Josip Fon, Anton Manfreda, Franc Grgič, dr. Anton Gregorčič, Ivan Torkar, Ivan Berbuč, dr. Peter Laharnar, Miha Marinič, za Kras pa dr. Hinko Stepančič. Kandidati nove struje pa so naslednji: Jožef Fon, Franc Grgič, dr. Anton Breclj, Jožef Abram, Anton Rejec, Franc Obljubek. Za kraške kmečke občine podpirajo nevostrujarji kandidature dr. H. Stepančiča.

— **Volitve na Moravskem.** Pri ožjih volitvah v kmečki skupini je bil na češki strani izvoljen samo 1 katoliško-narodni Čeh. Vse druge mandate so dobili liberalni agrarci in z njimi združeni svobodomiselnici. Kakor povsod, tako so tudi pri teh volitvah šli proti katoliški stranki združeni liberalci vseh struj in socialni demokratje. Katoliški Čehi so kljub temu v splošni in kmečki skupini zmagali še z 18 kandidati, izgubili so le 5 mandatov, kar je z ozirom na številne in združene nasprotnike še razmeroma ugodno. V skupini mest in trgov so si češki krščanski socialci priborili 1 mandat, 1 je dobila češka ljudska stranka, liberalci pa so tukaj izgubili 2 mandata. V 5. okrajih je potrebna ožja volitev.

— **Razpust češkega deželnega zbora.** Češko deželno gospodarstvo stoji pred polomom. Kakor znano, češki deželni zbor vsled nemške pohlepnosti ne more redno delovati. Deželni odbor je najemal leto za leto milijonska posojila, a sedaj je prišlo že tako daleč, da deželni odbor ne more naprej. Na vseh koncih in krajih preti deželi polom. Vlada se je odločila, da razpusti deželni zbor in nastavi vladnega komisarja, ki bo s pomočjo posebne upravne komisije vodil gospodarstvo češke dežele do novih volitev. Po nameri vlade se bodo zvišale deželne doklade za 10% ter se bo naložil za 4 K višji davek na pivo. Nemci ropotajo proti tej vladni nameri. Tem ljudem ni nikjer prav. Na Češkem, kjer imajo v deželi več pravic kot Čehi, nočejo sodelovati pri deželni upravi, pri nas na Štajerskem pa hočejo vzeti Slovincem še tisto trohico pravic, ki jo imamo.

— **Zmede na Ogrskem.** V okraju Arad se je vršila dne 28. junija nadomestna volitev državnega poslanca. Kot kandidata sta si stala nasproti ministrski predsednik grof Tisa in opozicionalec grof Sečeni.

Tisa je hotel na vsak način zmagati. Njegovi pristaši so uporabili vsa sredstva, da pridobijo čim več volilcev. Več stotni vojaštva in mnogo žandarjev je za branjevalo opozicionalcem zbiranje in agitacijo. Pritisk je bil od vladne stranke silovit. Ni čuda tedaj, če je zmagal Tisa. Dobil je 2470 glasov, njegov nasprotnik pa 1653. — Ogrski republikanci (pristaši ljudovlade) so hoteli imeti dne 28. junija v Budimpešti svoj občni zbor, a vlada jim ga je prepovedala. Vendar je za ogrske razmere značilno, da sploh obstoja taka stranka.

— **Oboroževanje Nemčije.** Nemški državni zbor je v soboto, dne 28. junija, končal razpravo o novi brambni predlogi, po kateri se bo zvišalo stanje vojaških novincev za 136.000 mož, tako, da bo znašalo stanje nemške armade v mirnem času 850.000 mož. V ponedeljek, dne 30. junija, je bila v razpravi vladna predloga, katera določa, kako se pokrijejo stroški pri pomnožitvi armade. Vlada je predložila postavni predlog, da se obdavi dedščine in se vpelje davek na prirastek premoženja. Katoliška stranka Centrum in tudi nekatere druge stranke pa niso hotele privoliti v nova vojaška bremena, dokler jim vlada ne obljubi, da se bodo izpremenile tudi nekatere stroge določbe vojaško-kazenskega zakonika. Pred kratkim so bili namreč nekateri rezervisti, ki so se ob priliki kontrolnih zborov v mestu Erfurt stopili z orožniki in policaji, obsojeni na 5 let ječe. Stranke so torej zahtevale, naj se vojaško-kazenski zakonik omili. Državni kancelar je obljubil, da bo posredoval, da se oostrost kazenskega zakonika v tem oziru izpremeni. Vladne predloge so bile sprejete. Za nove davke so glasovali celo socialni demokratje.

— **Predsednik francoske ljudovlade v Londonu.** Pretečeni teden je prišel predsednik Poincaré v London, kjer so ga slovesno in prijateljsko sprejeli. Namen tega obiska je bil političen. Že od l. 1904. naprej obstoji med Francijo in Angleži dogovor, na podlagi katerega sta oba naroda dolžna si medsebojno pomagati. Pri slavnostni pojedini, katero je pripravil angleški kralj v čast francoskemu predsedniku, je kralj Jurij napil predsedniku in izrazil željo, naj bi doživel francoski narod slavno bodočnost. Nemško časopisje se jako obirno bavi s tem obiskom. Nemce skrbi namreč prijateljsko razmerje med Francijo in Anglijo, ki bi v slučaju kakih vojnih zapletljajev bilo za Nemce usodepolno. Angleški listi pa tolažijo Nemce, da Anglija v slučaju, da Francozi začnejo boj proti Nemcem, Franciji gotovo ne bo pomagala.

— **Volitve na Nizozemskem.** Pri državnozborskih volitvah na Nizozemskem (Holandskem) so se liberalci, socialni demokratje in prekucahi zvezali in si priborili večino poslancev, namreč 55. Krščanska stranka si je kljub silni agitaciji liberalcev in socialnih demokratov ohranila 45 mandatov. Iz teh kakor iz zadnjih deželnozborskih volitev na Moravskem sledi za krščanske stranke, najsi bodo kjerkoli, nauk, da morajo skrbeti, da si z lastno močjo izvojujejo zmage. Zanesiti se ne smejo na nikogar. Prejšnje čase so liberalne stranke še v ožjih volitvah vendar volile raje krščanske kandidate nego socialne demokratje. Sedaj je tudi to minulo, liberalci so postali ponižni priveski rdečkarjev. Naša stranka se bo morala boriti pri prihodnjih volitvah z združenimi liberalci, socialnimi demokrati, slogaši in nemškutarji.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

6. nedelja: 8. po Binkošti; Izajija, prerok.
7. ponedeljek: Vilibald, škof; Pulherija, kraljica.
8. torek: Elizabeta, kraljica; Kilijan, škof.
9. sredo: Anatolija, devica; Veronika Jul., dev.
10. četrtek: Amalija, devica; Felicita, devica.
11. petek: Pij I., papež; Peter F., spozn.
12. sobota: Mohor in Fortunat, mučenca.

— **Duhovniške spremembe.** Dne 1. julija sta bila inštalirana č. g. Franc Časl kot župnik na župnijo Trbovlje in č. g. Franc Trop za župnika v Smarjeti pri Rimskih Toplicah. — Za provizorja v St. Lenartu nad Laškimi je imenovan č. g. Ivan Luskar, kaplan v St. Petru pri Radgoni.

— **Letošnje nove sv. maše.** Anton Bratkovič, dne 27. julija, Kapela pri Radencih; pridigar: Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. — Ignacij Grifič, dne 15. avgusta, Prihova; pridigar: Franc Hrastelj, arhidijakon v Konjicah. — Pavel Holeman in Vinko Holeman, dne 10. avgusta, Remšnik; pridigar dr. Josip Hohnjec, bog. profesor v Mariboru. — Anton Medved, dne 3. avgusta, Rajhenburg; pridigar: dr. Anton Medved, gimnazijski profesor v Mariboru. — Anton Peršuh, dne 10. avgusta, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Jakob Bohak, dne 10. avgusta, Studenice; pridigar Bohak, dekan v Slov. Bistrici. — Andrej Klobasa, dne 17. avgusta, Sv. Jurij na Ščavnici. — Janko Slavič, dne 17. avgusta, Ljutomer; pridigar: Franc Slavič, župnik v pokoju. — Frančišek Stiglic, dne 17. avgusta, Rečica v Sav. dolini; pridigar: Jož. Dobrovc, župnik v Črni na Koroškem. — Mihael Turk, dne 10. avgusta, Pilštanj; pridigar: Marko Tomažič, dekan v Kozjem. — Jožef Vrečko, dne 3. avgusta, Sv. Jožef nad Celjem; pridigar: Franc Kitak, superijor istotam.

— **Iz poštnih služb.** Poštni aspirant Leo Verstovšek je imenovan za poštnega praktikanta v Mariboru. Za poštno oficijante so imenovani: Josip Dvorak v Radgoni; Ivan Novak v Feldbahu; Anton Pevec na Pragarskem in Terezija Lešnik v Žalcu.

— **Osebnost.** Gospod dr. Ivan Arneje, c. kr. profesor na mariborski gimnaziji, je s 1. julijem v-poklican za službovanje v c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje.

— **Iz učiteljske službe.** Na petrazrednici v Grižah, drugi plačilni razred, je oddati službo učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 25. julija. Na štirirazrednici v Rečici je oddati službo učitelja. Prošnje do dne 25. julija.

— **Od cesarja odlikovan kmet.** Nižjeavstrijskemu državnemu in deželnemu poslancu in predsedniku tamošnje krščanske Kmečke Zveze, Jos. Stöcklerju, je cesar prisodil red železne krone tretje vrste. Stöckler je kmet pri Sv. Valentinu nižje Dunaja in je eden najboljših poslancev krščansko-socialne stranke.

— **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. l. Da se ugotovi želja romarjev iz mariborske okolice, gre eden vlak iz Maribora, drugi pa gre iz Celja. Voznina in cene za mariborski vlak bodo najbrž sledeče:

		Cena: III. razred.		II. razred.	
Iz Maribora	ob 5. uri 80 minut	K 10-20		K 15-—	
Iz Hoč	" 5. " 41 "	" 10-20		" 15-—	
Iz Slivnice	" 5. " 47 "	" 10-20		" 15-—	
Iz Rač	" 5. " 52 "	" 10-—		" 14-50	
Iz Pragerskega	" 6. " 4 "	" 10-—		" 14-50	
Iz Slov. Bistrice	" 6. " 14 "	" 9-80		" 14-—	
Iz Poljčan	" 6. " 28 "	" 9-80		" 14-—	

Vozni red od Ljubljane naprej še ni natančno določen. Tudi gori navedene cene za mariborski vlak niso popolnoma zanesljive, ker državna železnica svojih cen še ni naznanila, a veliko se ne bodo izpremenile. Spremembo cen naznanimo še pravočasno.

Vozni red in cene za celjski vlak, ki vozi tudi 14. julija, pa so sledeče:

		Cena: III. razred.		II. razred.	
Iz Celja	ob 8. uri 10 minut	K 6-80		K 11-—	
Iz Laškega	" 8. " 23 "	" 6-60		" 10-—	
Iz Rim. Toplic	" 8. " 33 "	" 6-60		" 10-—	
Iz Zid. mosta	" 8. " 48 "	" 6-20		" 9-—	
Iz Hrastnika	" 8. " 59 "	" 6-—		" 8-50	
Iz Trbovelj	" 9. " 7 "	" 6-—		" 8-50	

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak bo vozil nazaj iz Lese, tako, da bodo lahko obiskovalci Bleda v Lescah vstopili v vlak. Takih kart, s katerimi bi se lahko v Ljubljani izstopilo, nam železnica žal ni dovolila. Za otroke krone 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Polovičnih kart za otroke ni dobiti. Posebni lepaki se ne bodo izdali. Čč. gg. dušne pastirje uljudno prosimo, da ljudi na to romanje blagohotno opozorijo. Naj bodo tudi tako dobri, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam prihranijo s tem mnogo stroškov. Karte se pošiljajo samo proti gotovemu predplačilu. Karte je treba naročiti najpozneje do 7. julija, ker nam drugače ni mogoče naročiti potrebnih vozov. Karte se naročijo in denar naj se pošlje edino-le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. V Mariboru se bodo karte izredno dobile tudi v Tiskarni sv. Cirila. Navlaku ne bo nikdo več dobil karte, zato se naj iste pravočasno oskrbijo.

Z razpošiljanjem kart se bo začelo še-le 4. julija.

— **Za katoliški shod** so došle zadnje rešitve železnice. Zglasilnice so se pričele razpošiljati. Najprej dobe zglasilnice najbolj oddaljeni, v par dneh jih pa dobe že vsi župni uradi. Prosimo, da se razvije povsod najživahnejša agitacija tako, da bo agitačno delo za udeležbo v glavnem že opravljeno, ko pridejo zglasilnice. Nujne so skupne agitacije in organizatorične seje vseh naših društvenih odborov v posameznih župnijah. Opozarjamo tudi, da bodo župani in občinski svetovaleci naših slovenskih občin tvorili v slavnostnem sprevodu skupno s poslanci posebno skupino. Na katoliškem shodu v Ljubljani naj se s katoliškim slovenskim ljudstvom zberejo tudi vsi slovenski župani in občinski svetovaleci!

— **Škofovska oblast na Francoskem.** Pokojni kardinal Coullie je bil obtožen, da je prepovedal svojim vernikom čitanje treh liberalnih in socialno-demokratskih časnikov. Predno pa se je končala zanimiva razprava, je kardinal umrl. Kljub temu so upravnštva dotičnih časnikov zahtevala od sodnije obsodbo. Sodišče pa je priznalo, da ima vsak škof v svoji škofiji pravico, prepovedati čitanje gotovih časnikov. Posvetna oblast nima pravice, obsoditi škofa glede omenjene prepovedi. Pač pa je obsodilo sodišče upravnštva dotičnih časnikov na povrnitev vseh sodnijskih stroškov.

— **Križ je zažgal** v Trstu v ulici Rena socialni demokrat Julij Tavčar iz jeze, ker so bili socialni demokratje pri volitvah tepeni. Tavčar pride radi svojega čina pred sodnijo. Čudno je, kaj vse hočejo socij. od Boga. Pred volitvami zabavljajo čez vero in farje, po volitvah se pa jezijo in zažigajo križe, ker jim ljubi Bog ne pomaga.

— **V katoliško cerkev** je prestopil 99letni anglikanski (protestantovski) duhovnik Cooper na Angleškem. Tri dni pred svojo smrtjo je poklical k sebi katoliškega duhovnika, kateri ga je sprejel v katoliško cerkev. Med njegovimi spisi so našli pisma, ki pričajo, da se je spreobrnjenec del časa pripravljal za prestop.

— **Junaštvo katoliškega duhovnika.** V Novem Jorku v Severni Ameriki je izbruhnil dne 21. maja požar v neki katoliški cerkvi. Duhovnik Tomaž Owens je, ko je bila že vsa cerkev v plamenu in napolnjena z dimom, hitel k tabernaklju in je v smrti nevarno-